

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ 8ης ΣΥΝΟΔΟΥ ΚΟΡΥΦΗΣ ΝΟΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΕΕ
Αθήνα, 17.9.2021

Εμείς, οι Αρχηγοί των Κρατών και των Κυβερνήσεων της Γαλλίας, Ελλάδας, Ισπανίας, Ιταλίας, Κροατίας, Κύπρου, Μάλτας, Πορτογαλίας και Σλοβενίας συναντηθήκαμε την 17η Σεπτεμβρίου στην Αθήνα, για την 8η Σύνοδο Κορυφής των Νότιων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καλωσορίζουμε την Κροατία και την Σλοβενία στην ομάδα χωρών Νότιας Ευρώπης (EUMED): η συμμετοχή τους θα μας ενδυναμώσει και θα εμπλουτίσει τις συζητήσεις μας και το όραμά μας για το μέλλον της Ευρώπης.

Καθόσον η Ευρώπη έρχεται αντιμέτωπη με διαφορετικές αλλά εξίσου σημαντικές προκλήσεις, σε ποικίλους τομείς, όπως το περιβάλλον και το κλίμα, την υγεία, την οικονομία, την ασφάλεια και τη σταθερότητα, είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαίο να ενδυναμώσουμε τα ευρωπαϊκά θεμέλια, να αντιμετωπίσουμε τις δομικές ανεπάρκειες της ΕΕ, να ενισχύσουμε την ευρωπαϊκή διάσταση της άμυνας και να ενδυναμώσουμε τη συλλογική ανθεκτικότητά μας.

Ειρήνη, Ασφάλεια και Σταθερότητα στη Μεσόγειο

Μια ειρηνική, σταθερή, ασφαλής και ευημερούσα Μεσόγειος συνιστά στρατηγική προτεραιότητα της ΕΕ. Οι χώρες της Νότιας Ευρώπης λειτουργούν ως πυλώνες σταθερότητας στην περιοχή, με κοινή προσέγγιση ως προς τη διευθέτηση των προκλήσεων και με κοινό όραμα για το μέλλον της Μεσογείου και, γενικότερα, ολόκληρης της Ευρώπης. Η Μεσόγειος αντιμετωπίζει πληθώρα συνεχιζόμενων κρίσεων, οι οποίες επηρεάζουν όχι μόνο τα κράτη και τους λαούς της περιοχής, αλλά και πέραν αυτής. Καλούμε όλες τις χώρες της περιοχής να σεβασθούν την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών-μελών της ΕΕ στις θαλάσσιες ζώνες τους σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του δικαίου της θάλασσας. Υπογραμμίζουμε πως η οριοθέτηση Υφαλοκρηπίδας και Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης πρέπει να διευθετείται με ειρηνικά μέσα επίλυσης διαφορών και σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS). Επαναλαμβάνουμε την απαίτησή μας προς την Τουρκία να αποδεχθεί την πρόσκληση της Κύπρου για συμμετοχή σε διάλογο σχετικά με την οριοθέτηση των θαλασσιών ζωνών ανάμεσα στις ακτογραμμές τους, συμπεριλαμβανομένου μέσω της υποβολής του ζητήματος στο Διαρκές Διεθνές Δικαστήριο. Σύμφωνα με τα συναφή Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καθώς και τη Δήλωση της 25ης Μαρτίου 2021, είναι θεμελιώδες όλα τα κράτη να τηρούν τη διεθνή νομιμότητα και να απέχουν, με συνεπή και μόνιμο τρόπο, από προκλήσεις ή μονομερείς ενέργειες κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου. Επαναβεβαιώνουμε την αποφασιστικότητά μας, σε περίπτωση τέτοιας ενέργειας, να χρησιμοποιήσουμε τα μέσα και τις επιλογές που έχει στη διάθεσή της η ΕΕ για να υπερασπισθεί τα συμφέροντά της και τα συμφέροντα των κρατών-μελών της, καθώς και να διαφυλάξει την περιφερειακή σταθερότητα. Επαναλαμβάνουμε την ετοιμότητά μας να συζητήσουμε με την Τουρκία κατά τρόπο σταδιακό, αναλογικό και αναστρέψιμο, για την ενίσχυση της συνεργασίας σε διάφορους τομείς κοινού ενδιαφέροντος, υπό την προϋπόθεση σεβασμού των προϋποθέσεων που τέθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον περασμένο Ιούνιο.

Επιβεβαιώνουμε την ισχυρή μας δέσμευση για μια βιώσιμη συνολική επίλυση του **Κυπριακού ζητήματος** επί τη βάση μιας δικαιοδικής, διζωνικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, όπως ορίζεται στα σχετικά, δεσμευτικά για όλους, Ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και όπως προβλέπεται από το κεκτημένο, τις αξίες και τις αρχές της ΕΕ. Επομένως, θεωρούμε απαράδεκτη οποιαδήποτε πρόταση για λύση δύο κρατών. Οι προσπάθειες επανέναρξης των διαπραγματεύσεων δεν πρέπει να υπονομευθούν περαιτέρω από παράνομες και προκλητικές συμπεριφορές στις θαλάσσιες ζώνες και στην εδαφική επικράτεια της Κύπρου. Καταδικάζουμε σθεναρά τις τουρκικές παράνομες ενέργειες στην περικλειστη πόλη των Βαρωσιών, κατά παράβαση του Ψηφισμάτων ΣΑΗΕ 550 (1984) και 789 (1992), και καλούμε για την ανάκλησή τους σύμφωνα με την Προεδρική Δήλωση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών της 23^{ης} Ιουλίου 2021, και της Δήλωσης του Ύπατου Εκπροσώπου εξ ονόματος της ΕΕ της 27^{ης} Ιουλίου 2021.

Η **Ειρηνευτική Διαδικασία στη Μέση Ανατολή** παραμένει ο μόνος τρόπος επίτευξης λύσης μέσω διαπραγμάτευσης για τη δημιουργία δύο κρατών που θα συνυπάρχουν με ειρήνη και ασφάλεια, σε ασφαλή και αναγνωρισμένα σύνορα, επί τη βάση συμφωνημένων παραμέτρων και του διεθνούς δικαίου. Καλωσορίζουμε την πρόσφατη επανέναρξη των επαφών υψηλού επιπέδου μεταξύ των Κυβερνήσεων του Ισραήλ και της Παλαιστινιακής Εθνικής Αρχής και ενθαρρύνουμε την επανέναρξη διμερούς συνεργασίας μεταξύ των μερών. Καλωσορίζουμε επίσης τις συνεχιζόμενες προσπάθειες, με επικεφαλής την Αίγυπτο, την Ιορδανία, το Κατάρ και άλλους περιφερειακούς και διεθνείς εταίρους, για την εδραίωση της σταθερότητας μετά την πρόσφατη κρίση. Καλούμε επίσης τα μέρη να απέχουν από μονομερή μέτρα που υπονομεύουν το μέλλον μιας δίκαιης και βιώσιμης επίλυσης της σύγκρουσης. Τονίζουμε την ανάγκη διακοπής κάθε δραστηριότητας εποικισμού, συμπεριλαμβανομένων στην Ανατολική Ιερουσαλήμ, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ. Είμαστε έτοιμοι, εντός της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου εντός του πλαισίου του Κουαρτέτου της Μέσης Ανατολής, να στηρίξουμε το Ισραήλ και τους Παλαιστίνιους στις προσπάθειές τους να ξεκινήσουν εκ νέου ουσιαστική πολιτική διαδικασία.

Παρακολουθούμε με ιδιαίτερη ανησυχία ενδείξεις πιθανής αναζωπύρωσης της βίας στην ήδη κατεστραμμένη από τον πόλεμο **Συρία**. Καλούμε όλα τα μέρη σε κατάπαυση του πυρός, σε όλη την επικράτεια, σύμφωνα με το Ψήφισμα ΣΑΗΕ 2254 (2015), και να διασφαλίσουν την προστασία των αμάχων, δίνοντας έμφαση στην ανθρωπιστική διάσταση της κατάστασης και στην ανάγκη για απρόσκοπτη πρόσβαση σε ανθρωπιστική βοήθεια, διασυνοριακά και εντός εσωτερικών ορίων. Στο πλαίσιο αυτό, καλωσορίζουμε την απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, του περασμένου Ιουλίου, για παράταση της επιχείρησης διασυνοριακής βοήθειας των Ηνωμένων Εθνών στη βορειοδυτική Συρία για ακόμη 12 μήνες. Επαναβεβαιώνοντας την πλήρη στήριξή μας στον Ειδικό Απεσταλμένο των ΗΕ, Geir Pedersen, συμφωνούμε, επίσης, ότι πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για επανέναρξη της πολιτικής διαδικασίας, υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, και να εγγυηθούμε την ενότητα, την εθνική κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της χώρας, τη δημιουργία όλων των αναγκαίων συνθηκών για την εθελούσια, ασφαλή και αξιοπρεπή επιστροφή των προσφύγων, εξασφαλίζοντας, ταυτόχρονα, την απόσυρση όλων των ξένων στρατευμάτων. Θα συνεχίσουμε να θέτουμε την εφαρμογή μιας αξιόπιστης και βιώσιμης πολιτικής λύσης ως προϋπόθεση για την εξομάλυνση των σχέσεων μας με τη Δαμασκό.

Από το 2019, ο **Λίβανος** αντιμετωπίζει μια άνευ προηγουμένου κρίση, η οποία επιδεινώθηκε περαιτέρω λόγω της καταστροφικής έκρηξης στο λιμάνι της Βηρυτού στις 4 Αυγούστου 2020, του ξεσπάσματος της πανδημίας Covid-19, της μεγάλης εισροής μεταναστών, καθώς και της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης και πολιτικής αβεβαιότητας. Προσφέρουμε πλήρη αλληλεγγύη και υποστήριξη στον λαό του Λιβάνου. Προκειμένου να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα της όποιας προόδου, απαιτείται η διασφάλιση πολιτικής σταθερότητας και κοινωνικής συνοχής. Καλωσορίζουμε τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης με επικεφαλής τον Najib Mikati. Η κυβέρνηση αυτή πρέπει να προχωρήσει γρήγορα στην υλοποίηση όλων των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων. Εκφράζουμε την ετοιμότητά μας να στηρίξουμε την κυβέρνηση του Λιβάνου στην εφαρμογή μέτρων που αναμένονται από τον πληθυσμό του Λιβάνου και τη διεθνή κοινότητα.

Η πολιτική διαδικασία στη **Λιβύη** ανέδειξε μια νέα, Ενιαία Μεταβατική Αρχή, με εντολή να οδηγήσει τη χώρα σε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές στις 24 Δεκεμβρίου 2021. Ενθαρρύνουμε όλους τους Λίβυους εμπλεκόμενους να αντιμετωπίσουν τις εναπομείνουσες δυσκολίες όσον αφορά στην ενοποίηση των θεσμών, την αποσαφήνιση της συνταγματικής βάσης και την υιοθέτηση του νομικού πλαισίου για τη διεξαγωγή προγραμματισμένων εκλογών, καθώς και την πλήρη εφαρμογή της Συμφωνίας Εκεχειρίας, και, ιδίως, της διάταξής της για αποστράτευση, αφοπλισμό και απόσυρση όλων των ξένων δυνάμεων, μαχητών και μισθοφόρων. Στο πλαίσιο αυτό, η διαρκής εμπλοκή της ΕΕ παραμένει ουσιώδης. Επαναβεβαιώνουμε την στήριξη μας στον Λιβυκό λαό στις συνεχείς προσπάθειές του να επιλύσει την κρίση υπό την δίκη του καθοδήγηση και ευθύνη, και καλούμε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να συνεισφέρουν εποικοδομητικά προς τον σκοπό αυτό. Υπογραμμίζουμε τη σημασία των κοινών προσπαθειών των παράκτιων Κρατών στις επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης στην Κεντρική Μεσόγειο, σύμφωνα με τις συναφείς διεθνείς συμβάσεις και το διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας. Καλούμε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να αυξήσουν περαιτέρω τις προσπάθειες πρόληψης παράνομων μεταναστευτικών ροών, εμπορίας ανθρώπων και λαθρεμπορίου, καθώς και να παρεμπόδισης παραβιάσεων του εμπάργκο όπλων, συμπεριλαμβανομένου μέσω της Επιχείρησης EUNAVFOR MED Irini.

Όσον αφορά στη **Τυνησία**, επαναβεβαιώνουμε τη σημασία διαφύλαξης της δημοκρατίας, των συνταγματικών διαδικασιών και του Κράτους Δικαίου. Μία αποτελεσματική και λειτουργική κυβέρνηση είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, που απαιτεί επείγουσα λύση. Συνεχίζουμε να προσφέρουμε πλήρη στήριξη στις προσπάθειες της χώρας να αντιμετωπίσει την κοινωνική και οικονομική κρίση που επιδεινώθηκε με την πανδημία και, ως εκ τούτου, υπογραμμίζουμε την αναγκαιότητα διαφύλαξης της σταθερότητας στην Τυνησία και την ευρύτερη περιοχή. Καλούμε, επίσης, όλους τους εμπλεκόμενους να αντιμετωπίσουν το ζήτημα της παράτυπης μετανάστευσης και τα γενεσιουργά αίτιά της.

Μας ανησυχούν ιδιαίτερα οι εξελίξεις στο **Αφγανιστάν**. Το δικαίωμα των Αφγανών πολιτών να διαβιούν με αξιοπρέπεια, ειρήνη και ασφάλεια και η προστασία και ασφάλεια των πολιτών της ΕΕ, του επιτόπιου προσωπικού που εργάζεται για την ΕΕ ή τα κράτη-μέλη και των ανθρώπων που κινδυνεύουν εξαιτίας της αφοσίωσης τους στην προάσπιση των κοινωνικών δικαιωμάτων, είναι υψίστης σημασίας. Απευθύνουμε έκκληση για σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου. Σε αυτό το πνεύμα, καλούμε την αφγανική ηγεσία να συνεργασθεί πλήρως με διεθνείς δωρητές και υπηρεσίες των ΗΕ και να επιτρέψει την απρόσκοπτη πρόσβαση των

φορέων ανθρωπιστικής βοήθειας σε όλες τις περιοχές της χώρας. Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και η παρεμπόδιση χρήσης του αφγανικού εδάφους από διεθνείς τρομοκρατικές ομάδες, παραμένει προτεραιότητα. Καλούμε τις αρχές να συνεργασθούν πλήρως στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας και του λαθρεμπορίου ναρκωτικών και να στηρίξουν τις διεθνείς προσπάθειες προς τον σκοπό αυτό. Παραμένουμε, επίσης, δεσμευμένοι στην ενίσχυση της ικανότητας της ΕΕ να ενεργεί ως πάροχος ασφάλειας σε παγκόσμιο επίπεδο. Στηρίζουμε τις συνεχιζόμενες διεθνείς προσπάθειες για την επίλυση της αφγανικής κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβουλίας που προωθεί η Ιταλική Προεδρία της G20. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, ιδίως των δικαιωμάτων των πιο ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών και των παιδιών, των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Πρέπει να υπάρξει διεθνής συνεργασία, ιδιαίτερα με τις γειτονικές χώρες, για την αντιμετώπιση του ζητήματος των Αφγανών που εγκαταλείπουν τη χώρα. Η ΕΕ πρέπει να διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο σε αυτήν την πτυχή της κρίσης και, σε συνεργασία με όλους τους εν δυνάμει εταίρους, να αποτρέψει την εμπορία ανθρώπων και το λαθρεμπόριο. Το Αφγανιστάν φιλοξενεί μνημεία παγκόσμιας σημασίας που αναδεικνύουν την κοινή πολιτιστική κληρονομιά και τους ιστορικούς δεσμούς μεταξύ Ευρώπης και Ασίας. Είναι, επομένως, σημαντικό να συντηρούνται και να προστατεύονται επαρκώς προς όφελος όλης της ανθρωπότητας, σύμφωνα με το συναφές διεθνές δίκαιο.

Ανανεώνουμε την αποφασιστικότητά μας να αντιμετωπίσουμε συνολικά το συνεχώς επεκτεινόμενο φάσμα υβριδικών απειλών, τόσο από κρατικούς όσο και από μη κρατικούς δρώντες. Επαναβεβαιώνουμε την ισχυρή δέσμευσή μας να αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο **βίαιου εξτρεμισμού και τρομοκρατίας**, μέσω περαιτέρω εμβάθυνσης της κατανόησης των γενεσιουργών αιτιών και υποκείμενων παραγόντων. Είναι σημαντικό να παρέχουμε ευκαιρίες ιδιαίτερα στους νέους, χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων, προσεγγίσεις με βάση το φύλο, ώστε να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα στη ριζοσπαστικοποίηση. Η τρομοκρατική δράση μετασηματίζεται διαρκώς, ακολουθώντας τις τεχνολογικές εξελίξεις και τάσεις. Οι δυνατότητες που προσφέρει το Διαδίκτυο, όπως αποδείχθηκε ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, ενδέχεται να παρέχουν ένα μοναδικό εργαλείο στους τρομοκράτες, που το καταχρώνται για συγκεκριμένους σκοπούς, όπως η προπαγάνδα, η στρατολόγηση, η εκπαίδευση, το ξέπλυμα χρήματος και η χρηματοδότηση. Η καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι δύσκολο εγχείρημα: η παράνομη διακίνηση και εμπορία πολιτιστικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων αγαθών που έχουν ανασκαφεί παράνομα από αρχαιολογικούς χώρους σε ζώνες συγκρούσεων, αποτελεί βασικό μέσο χρηματοδότησης τρομοκρατικών ομάδων, καθώς και πηγή παγκόσμιας ανησυχίας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς παγκοσμίως. Δεσμευόμαστε να ενισχύσουμε τη συνεργασία, τόσο διεθνώς όσο και εντός πλαισίου ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου μέσω ανταλλαγής πληροφοριών, και να ασχοληθούμε περαιτέρω με αυτά τα ζητήματα στα σχετικά fora.

Επαναβεβαιώνουμε τη δέσμευσή μας να στηρίξουμε τις χώρες στην περιοχή του **Σαχέλ**, όπου η κατάσταση παραμένει εύθραυστη. Στο Μάλι, είναι σημαντικό η τρέχουσα μετάβαση να ολοκληρωθεί εγκαίρως με τη διοργάνωση εκλογών, στις 22 Φεβρουαρίου 2022, υπό τους όρους που συμφωνήθηκαν με τους διεθνείς εταίρους, ιδίως το ECOWAS και την Αφρικανική Ένωση. Θα συνεχίσουμε να επιδιώκουμε τρεις στόχους στην περιοχή: 1) την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, που παραμένει η προτεραιότητά μας· 2) την ενίσχυση της στρατιωτικής συνεργασίας, προκειμένου

να επιταχυνθεί η συγκρότηση των στρατών του Σαχέλ, μέσω, ιδίως, της εκπαιδευτικής αποστολής της ΕΕ (EUTM) στο Μάλι, της συνοδευτικής αποστολής της Ευρωπαϊκής Ομάδας Δύναμης Takuba, καθώς και του διμερούς μηχανισμού συνεργασίας· και 3) τη διατήρηση του εγγυητικού ρόλου των διεθνών δυνάμεων, πρωτίστως της MINUSMA. Δηλώνουμε, επίσης, εκ νέου, την προθυμία μας να βοηθήσουμε αυτές τις χώρες, μέσω προσπαθειών που υπερβαίνουν κατά πολύ την καταπολέμηση ένοπλων τρομοκρατικών ομάδων. Με την υποστήριξη για την επιστροφή των διοικήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών σε όλη τη χώρα, την αυξημένη συνεργασία μεταξύ των ποικίλων δρώντων και τη στήριξη για την ανάπτυξη όλων των περιοχών της χώρας, θα επιτύχουμε, από κοινού, μια βιώσιμη επίλυση των αιτιών της κρίσης. Αυτός είναι ο σκοπός της διεθνούς δέσμευσης στον Συνασπισμό για το Sahel.

Ευρωπαϊκή Ατζέντα

Απαντώντας στην υποβάθμιση του στρατηγικού μας περιβάλλοντος, τον εντεινόμενο στρατηγικό ανταγωνισμό και την αυξανόμενη ανταγωνιστικότητα στους παγκόσμιους κοινούς χώρους (όπως η θάλασσα, ο αέρας και ο κυβερνοχώρος) που φέρνουν τις κρίσεις εγγύτερα στο ευρωπαϊκό έδαφος και έχουν σοβαρό αντίκτυπο στην ασφάλειά μας, αναγνωρίζουμε την ανάγκη η ΕΕ να κάνει ένα σημαντικό βήμα προς μεγαλύτερη ευρωπαϊκή ικανότητα για δράση στους τομείς ασφάλειας και άμυνας. Αυτή η φιλοδοξία, η οποία πρέπει να υλοποιηθεί γρήγορα μετά την υιοθέτηση της Στρατηγικής Πυξίδας, έως τον Μάρτιο 2022, θα πρέπει να διαπεράσει όλα τα επίπεδα αποφάσεων και να συμβάλει στην οικοδόμηση μιας συγκλίνουσας στρατηγικής κουλτούρας για την άμυνα και την ασφάλεια όλων των κρατών-μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, οικοδομώντας ένα συνεκτικό και κοινό ευρωπαϊκό όραμα για τις σύγχρονες και μελλοντικές προκλήσεις που θα ενισχύσει τις εξωτερικές δράσεις μας και θα επιτρέψει στην Ευρώπη να ενδυναμώσει την ασφάλειά της.

Η ιστορική συμφωνία που επιτεύχθηκε για την «Επόμενη Γενιά ΕΕ» (Next Generation EU) στις 21 Ιουλίου 2020, δημιούργησε ένα πρωτοφανές και καινοτόμο μέσο για μια συντονισμένη ευρωπαϊκή ανάκαμψη, σε απάντηση της κρίσης COVID-19, που οδήγησε στην υιοθέτηση ολοκληρωμένων, ισορροπημένων και ποιοτικών Σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Είναι ισχυρό μήνυμα μιας Ευρώπης της αλληλεγγύης, με μεγαλύτερη οικονομική και κοινωνική συγκλιση, που υποστηρίζει τις ψηφιακές, περιβαλλοντικές και κλιματικές προτεραιότητες. Οι προσπάθειές μας πρέπει να συνεχίσουν να διασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή των επενδύσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη και περιλαμβάνονται στα σχέδια και τις ταχείες εκταμιεύσεις των κεφαλαίων για την υποστήριξη της ανάκαμψης. Οι ευρωπαϊκές επενδύσεις θα πρέπει να κατευθύνονται πρωτίστως σε πράσινες και, ταυτόχρονα, ψηφιακές μεταβάσεις, ακόμη και μετά την άμεση ανάκαμψη, με στόχο την ενίσχυση του προ της πανδημίας δυναμικού ανάπτυξης. Επίσης προσδοκούμε την επανεκκίνηση της συζήτησης για την επισκόπηση της οικονομικής διακυβέρνησης.

Η οικονομική ανάκαμψη πρέπει να συνδυαστεί με ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής. Η μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και η εξειδίκευση και η επανακατάρτιση του εργατικού δυναμικού βρίσκονται στην καρδιά των συλλογικών προσπαθειών μας. Η αποτελεσματική και ταχεία εφαρμογή του **Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων**, σύμφωνα με το σχετικό Σχέδιο Δράσης της Επιτροπής, όπως εγκρίθηκε

στην Κοινωνική Σύνοδο Κορυφής του Πόρτο, στις 7-8 Μαΐου 2021, είναι ο καλύτερος τρόπος να διασφαλίσουμε πως αυτός ο ιστορικός μετασχηματισμός θα επιτευχθεί με όρους δικαιοσύνης, χωρίς αποκλεισμούς. Δεσμευόμαστε να μειώσουμε τις ανισότητες και τις διακρίσεις, ιδίως μεταξύ γυναικών και ανδρών, να υπερασπισθούμε δίκαιες αμοιβές, να καταπολεμήσουμε τον κοινωνικό αποκλεισμό και να αντιμετωπίσουμε τη φτώχεια. Δεν νοείται βιώσιμη ανάκαμψη χωρίς, εν τέλει, ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Μοντέλου και την υλοποίηση των Εθνικών Σχεδίων για την Ανάκαμψη και την Ανθεκτικότητα, καθώς αντιπροσωπεύουν μια ιστορική ευκαιρία στήριξης της επόμενης γενιάς Ευρωπαίων πολιτών.

Μια από τις κυριότερες διεθνείς στρατηγικές προκλήσεις της Ένωση είναι η αντιμετώπιση των **μεταναστευτικών ροών**. Σύμφωνα με τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου και όπως αναδείχθηκε με την κρίση στο Αφγανιστάν, προκειμένου να υπερκεράσουμε την πρόκληση αυτή, απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση. Λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις του νέου **Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο**, αναμένουμε μια εποικοδομητική προσέγγιση, ώστε η αρχή της αλληλεγγύης να ενισχυθεί και να εφαρμοσθεί, σε συνδυασμό με την αρχή του δίκαιου επιμερισμού ευθυνών ανάμεσα στα κράτη-μέλη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 80 ΣυνθΛΕΕ. Καλωσορίζουμε τους στόχους του Νέου Συμφώνου όσον αφορά στην εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης και την ενίσχυσης των εταιρικών σχέσεων και της συνεργασίας με τρίτες χώρες, όπως επισημάνθηκε και από τα πρόσφατα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Υπογραμμίζουμε την ανάγκη ταχείας εφαρμογής και τακτικών αξιολογήσεων αυτών των εταιρικών σχέσεων, τόσο σε πολιτικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό, υπενθυμίζουμε την επείγουσα ανάγκη να υποβληθούν το φθινόπωρο 2021 σχέδια δράσης για χώρες προέλευσης και διέλευσης που θα τεθούν ως προτεραιότητες, υποδεικνύοντας σαφείς στόχους, περαιτέρω μέτρα στήριξης και συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα. Είναι απαραίτητο να αντιμετωπισθούν όλες οι μεταναστευτικές διαδρομές στη Μεσόγειο και τον Δυτικό Ατλαντικό και να ενισχυθούν όλες οι πιθανές εταιρικές σχέσεις. Θεωρούμε σημαντική τη συνεργασία με τις χώρες της Αφρικής και με χώρες που βρίσκονται σε άλλες διαδρομές, συμπεριλαμβανομένων των Δυτικών Βαλκανίων. Ζητούμε μια ενωμένη και συντονισμένη ευρωπαϊκή φωνή προς τις τρίτες χώρες, προκειμένου να επιτύχουμε και να διατηρήσουμε εποικοδομητική συνεργασία, συμπεριλαμβανομένου ενός αποτελεσματικού συστήματος επιστροφών και επανεισδοχής. Για την αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτών της μετανάστευσης, είναι απαραίτητο να αξιοποιήσουμε ένα συνδυασμό συγκεκριμένων δράσεων, όπως η ενίσχυση των προσπαθειών για την ασφάλεια, η δημιουργία κρατικών δυνατοτήτων, η ανάπτυξη νομικών διόδων απασχόλησης και η βελτίωση των συστημάτων υποδοχής, ασύλου και επιστροφής στις γειτονικές τρίτες χώρες, στο πνεύμα του Team Europe, καθώς και η διασφάλιση στενής συνεργασίας με οργανισμούς των ΗΕ, ιδιαίτερα με τον ΔΟΜ και την Ύπατη Αρμοστεία των ΗΕ για τους Πρόσφυγες. Στη βάση της ανακοίνωσης της Επιτροπής για τη στρατηγική της ΕΕ σχετικά με τις επιστροφές, είμαστε έτοιμοι να εργασθούμε για την ενίσχυση των υποβοηθούμενων εθελοντικών επιστροφών από τρίτες χώρες, προκειμένου να στηρίξουμε τις προσπάθειες τους για διαχείριση της μετανάστευσης και να μειώσουμε τον κίνδυνο περαιτέρω παράτυπων ροών.

Η **εργαλειοποίηση της μετανάστευσης** για γεωπολιτικούς σκοπούς είναι απάνθρωπη και παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αδιαμφισβήτητα, η συνεργασία μεταξύ ΕΕ και τρίτων χωρών είναι κρίσιμη για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, την αποτροπή παράνομης διακίνησης

μεταναστών και εμπορίας ανθρώπων, αλλά και ουσιώδες συστατικό της εξωτερικής διάστασης της μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ. Ταυτόχρονα, πρέπει να αποτρέψουμε την εργαλειοποίηση του ανθρώπινου πόνου για πολιτικές στοχεύσεις και να φθάσουμε σε κοινά συμπεράσματα για τους τρόπους αντιμετώπισης ενορχηστρωμένων προσπαθειών για παράτυπες διελύσεις συνόρων. Υπογραμμίζουμε την ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, σύμφωνα με το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο, και την αποτροπή παράνομων εισόδων.

Η οικονομική **ανάκαμψη** της ΕΕ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την **πράσινη μετάβαση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό**. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός συμβάλλει στο στόχο της κλιματικά ουδέτερης Ευρώπης έως το 2050. Το “Next Generation EU”, σε συνδυασμό με την Επικαιροποιημένη Νέα Βιομηχανική Στρατηγική της Ευρώπης και την Ψηφιακή Πυξίδα, συνιστούν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής, η ταχεία και πλήρης υλοποίηση του οποίου θα επιτρέψει τη βιωσιμότητα της διπλής μετάβασης μακροπρόθεσμα. Η πρόσφατη πρόταση της Επιτροπής για την κλιματικά ουδετερότητα (δέσμη «fit for 55»), που στοχεύει να κάνει πραγματικότητα τον στόχο κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και να επιτύχει την εκπλήρωση των στόχων που συμφωνήθηκαν στον Ευρωπαϊκό Νόμο για το Κλίμα, θέτει τις βάσεις για μια φιλόδοξη ευρωπαϊκή πολιτική για το κλίμα. Καλωσορίζουμε τη συμβολή της G20, υπό την τρέχουσα ιταλική Προεδρία, για την προώθηση μιας βιώσιμης, συμπεριληπτικής και ανθεκτικής ανάκαμψης. Αναγνωρίζουμε την αξία του Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα, που λειτουργεί ως κλιματικό μέτρο, μειώνοντας αποτελεσματικά τους κινδύνους διαρροής άνθρακα, ενώ παράλληλα τηρεί πλήρως τους κανόνες του ΠΟΕ.

Η ευρωπαϊκή προσέγγιση αποδείχθηκε ουσιώδης στην **αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19**. Η ΕΕ επέδειξε ανθεκτικότητα, ενεργώντας με πνεύμα αλληλεγγύης και συνεργασίας. Ειδικότερα, η ΕΕ προσέφερε εξ αρχής υποστήριξη στον ACT-Accelerator και στον μηχανισμό COVAX, που κατέστησε δυνατή μέχρι τώρα την παράδοση 243 εκατομμυρίων δόσεων σε 139 χώρες παγκοσμίως. Η ΕΕ ήταν, επίσης, ιδιαίτερα ενεργή στη δωρεά δόσεων εμβολίων σε χώρες χαμηλού εισοδήματος, με 250 εκατομμύρια δεσμευμένες δόσεις, με ιδιαίτερη μέριμνα στη Νότια και Ανατολική Γειτονιά και την Αφρική. Καθόσον η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει προκλήσεις που δεν γνωρίζουν εθνικά σύνορα, η διεθνής συνεργασία παραμένει ουσιώδης, μέσω της ενδυνάμωσης και της μεταρρύθμισης του ΠΟΥ και της ενίσχυσης των Διεθνών Κανονισμών Υγείας (IHR). Την ίδια ώρα, πρέπει να ξεπεράσουμε τις αδυναμίες στα συστήματα υγείας μας, μεταξύ άλλων, διασφαλίζοντας πρόσβαση σε φάρμακα για όλα τα κράτη-μέλη, και να προετοιμασθούμε, έγκαιρα και αποτελεσματικά, για τυχόν μελλοντικές κρίσεις. Η Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Υγεία, που συνδιοργανώθηκε από την Ιταλία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και η Διακήρυξη της Ρώμης για τις αρχές ετοιμότητας έναντι των πανδημιών θα συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη ισχυρότερων συστημάτων υγείας. Είναι απαραίτητο να ενισχυθούν οι υφιστάμενες υπηρεσίες υγείας της ΕΕ (ECDC και EMA), και να προωθηθεί η δημιουργία μίας Ευρωπαϊκής Αρχής για ετοιμότητα και αντίδραση της σε έκτακτες ιατρικές περιπτώσεις (HERA). Είναι απολύτως απαραίτητο να ενδυναμώσουμε την κυριαρχία της ΕΕ σε θέματα υγείας. Είναι ιδίως αναγκαίο η ΕΕ να αναπτύξει τις δικές της ικανότητες παραγωγής ιατρικών προϊόντων ζωτικής σημασίας. Η αποκατάσταση της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της ΕΕ και των διεθνών ταξιδιών είναι σημαντική για την επόμενη μέρα. Η υιοθέτηση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού Covid της ΕΕ αποδείχθηκε πολύτιμο εργαλείο για την προστασία της δημόσιας υγείας, και διευκόλυνε σημαντικά την κυκλοφορία των πολιτών, ενώ ταυτόχρονα ενίσχυσε τον

τουρισμό και την οικονομία. Πιστεύουμε, επίσης, ότι, ενόψει της προόδου στον εμβολιασμό, έφθασε η στιγμή να εξετάσουμε τον βέλτιστο τρόπο για την επανέναρξη των διεθνών ταξιδιών σε κοινή βάση. Πάνω από όλα, υπενθυμίζουμε πως ο εμβολιασμός παραμένει το πιο αποτελεσματικό εργαλείο για την καταπολέμηση της πανδημίας και, σε αυτό το πλαίσιο, η αντιμετώπιση του προβλήματος του σκεπτικισμού έναντι των εμβολίων είναι υψηλή προτεραιότητα ανάμεσα στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε. Επομένως, η συνέχιση εκστρατειών πληροφόρησης και η αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και των ψευδών ειδήσεων είναι σημαντικό καθήκον μας.

Προσδοκούμε σε μια ουσιαστική και εποικοδομητική συζήτηση στο πλαίσιο της **Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης**, υπό την τρέχουσα σλοβενική και την επόμενη γαλλική Προεδρίες του Συμβουλίου ΕΕ, με στόχο την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων και την προσέγγιση της ΕΕ με τους πολίτες της, ιδίως προς όφελος της ευρωπαϊκής νεολαίας. Η Διάσκεψη προσφέρει μια εξαιρετική ευκαιρία για την ανανέωση του ευρωπαϊκού σχεδίου σε όλες τις διαστάσεις του.

Νέο Θεματολόγιο για τη Μεσόγειο

Επαναβεβαιώνουμε τη στρατηγική σημασία της Νότιας Γειτονίας. Στο πλαίσιο αυτό, καλωσορίζουμε την Κοινή Ανακοίνωση της Επιτροπής και του Υπατού Εκπροσώπου σχετικά με μια ανανεωμένη και ενισχυμένη εταιρική σχέση με τη Νότια Γειτονία και επαναλαμβάνουμε την έκκλησή μας για ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή της, όπως δήλωσε και το Συμβούλιο. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Υπουργικού Forum της Ένωσης για τη Μεσόγειο (Βαρκελώνη, 2020) και το Νέο Θεματολόγιο για τη Μεσόγειο – μια προσέγγιση που στοχεύει στην αντιμετώπιση επίκαιρων ζητημάτων, αλλά ενσωματώνει και νέους τομείς και μορφές συνεργασίας που αναδείχθηκαν τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της κρίσης Covid 19 – δεσμευόμαστε εκ νέου να συνεργασθούμε με τους Μεσογειακούς εταίρους μας με στόχο την εγγύηση μακροπρόθεσμης σταθερότητας, ασφάλειας και βιώσιμης ανάπτυξης στην περιοχή της Μεσογείου, προστατεύοντας και προωθώντας τη χρηστή διακυβέρνηση, **τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων**, την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και του κράτους δικαίου και στηρίζοντας όλες τις πτυχές μιας κοινωνίας των πολιτών χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς διακρίσεις. Αυτά τα στοιχεία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και της Νότιας Εταιρικής Σχέσης, από τη Διακήρυξη της Βαρκελώνης του 1995, και παραμένουν στον πυρήνα των Προτεραιοτήτων της Εταιρικής Σχέσης. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να ενισχύσουμε σημαντικά τον πολιτικό διάλογο σε όλη τη Μεσόγειο.

Προκειμένου να ενισχυθεί η περιφερειακή **ανθεκτικότητα**, πρέπει να δεσμευθούμε σε ένα ανοιχτό, σταθερό και δίκαιο πλαίσιο εμπορίου και επενδύσεων τόσο σε πολυμερές όσο και σε διμερές επίπεδα. Επισημαίνουμε την ανάγκη δημιουργίας ενός εξωστρεφούς ψηφιακού θεματολογίου, λαμβάνοντας υπόψη τα διδάγματα από την πανδημία του Covid-19 και την ανάγκη να βασισθούμε περισσότερο σε ασφαλή και αξιόπιστα ψηφιακά εργαλεία και τη συνδεσιμότητα, υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα, τον κρίσιμο ρόλο της κυβερνοασφάλειας και της βελτιωμένης ψηφιακής συνδεσιμότητας σε όλη τη λεκάνη της Μεσογείου, με προτεραιότητα σε εμβληματικά διασυνοριακά έργα, όπως υποβρύχια καλώδια δεδομένων και δίκτυα.

Η Μεσόγειος διαθέτει ένα από τα πλουσιότερα, αλλά και από τα πιο ευάλωτα θαλάσσια και παράκτια οικοσυστήματα στον κόσμο. Η ταχεία υποβάθμισή του χρήζει γρήγορης, κοινής και σταθερής αντιμετώπισης, καθώς και περαιτέρω περιφερειακής συνεργασίας, με τη συμμετοχή όλων των σχετικών δρώντων, προκειμένου να προστατευθεί αυτό το κοινό περιβάλλον. Υποστηρίζουμε τις προσπάθειες της Πρωτοβουλίας για μια Υποδειγματική Μεσόγειο το 2030 και καλωσορίζουμε τη φιλοδοξία της να προστατεύσει τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, ιδίως μέσω της προώθησης προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών, συμβάλλοντας στον παγκόσμιο στόχο μας για την προστασία του 30% της ξηράς και των θαλασσών. Εξίσου σημαντική είναι η μείωση των επιπτώσεων της αλιείας, η καταπολέμηση της θαλάσσιας ρύπανσης και η προώθηση της βιώσιμης ναυσιπλοΐας. Μια βιώσιμη «γαλάζια» οικονομία (blue economy) στη Μεσόγειο προωθεί μια σύγχρονη, αποδοτική σε πόρους, ανθεκτική και ανταγωνιστική οικονομία, βελτιώνοντας το επίπεδο ζωής και συμβάλλοντας στην κοινωνική ένταξη, προστατεύοντας, παράλληλα, τα θαλάσσια και τα παράκτια οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα. Στο πλαίσιο αυτό, η προστασία των δικαιωμάτων των νησιωτικών κρατών και περιοχών παραμένει προτεραιότητα, ενώ η ανταγωνιστικότητα των τομέων «γαλάζιας οικονομίας» πρέπει να ενισχυθεί, με πλήρη σεβασμό προς το θαλάσσιο περιβάλλον και τους θαλάσσιους πόρους, σύμφωνα με την έννοια της κοινότητας των Μεσογειακών αγαθών.

Σύμφωνα με τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με μια ανανεωμένη Συνεργασία με τη Νότια Γειτονία, δεσμευόμαστε να βελτιώσουμε τις επιχειρηματικές συνθήκες και να προσελκύσουμε **επενδύσεις**, ενώ, παράλληλα, αντιμετωπίζουμε χρονίζοντα διαρθρωτικά ζητήματα, όπως η ανεργία ιδίως των νέων. Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και η εμπλοκή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία. Για τον σκοπό αυτό, η προώθηση καλύτερης πρόσβασης στην πληροφόρηση και την καινοτομία και η ενίσχυση των συνολικών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων στην περιοχή είναι υψίστης σημασίας και θα υποστηριχθεί περαιτέρω. Επίσης, θα ενισχύσουμε τη συνεργασία με τους Νότιους Γείτονές μας στην εκπαίδευση και θα ενδυναμώσουμε τις σχέσεις μας στους τομείς του πολιτισμού και της επιστήμης, ώστε να προωθήσουμε αξιόπιστες και βιώσιμες ευκαιρίες για τους νέους, διευκολύνοντας την εξειδίκευση και την επανακατάρτιση.

Είμαστε αποφασισμένοι να υποστηρίξουμε, κατά προτεραιότητα, νέες και καινοτόμες τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας και, ειδικότερα, από το υδρογόνο και υπεράκτιες πηγές, με στόχο την επίτευξη «πράσινης» ενεργειακής μετάβασης με προσιτές τιμές ενέργειας για όλους τους χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών και των βιομηχανιών. Η διαφοροποίηση του ενεργειακού μίγματος είναι αναγκαία ώστε να διασφαλισθεί η ενεργειακή ασφάλεια και να ελαχιστοποιηθούν οι φυσικοί και ανθρωπογενείς κίνδυνοι. Τα ενεργειακά έργα θα πρέπει να στοχεύουν στην ενίσχυση της διασύνδεσιμότητας μεταξύ των χωρών της περιοχής, αλλά και με άλλες χώρες, στην απανθρακοποίηση των οικονομιών μας, στην ειρήνη και τη γεωπολιτική σταθερότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, σημειώνουμε ότι το East Mediterranean Gas Forum (EMGF) λειτουργεί ως πλατφόρμα θετικής περιφερειακής συνεργασίας.

Αναγνωρίζουμε τον ζωτικό και στρατηγικό ρόλο των θαλάσσιων και συνδυασμένων μεταφορών στη Μεσόγειο, που προωθεί τη **συνδεσιμότητα**, και ενός ενεργειακά αποδοτικού και φιλικού προς το περιβάλλον συστήματος μαζικών μεταφορών. Επισημαίνουμε την ανάγκη εξασφάλισης επαρκών συνεργειών μεταξύ των εργαλείων χρηματοδότησης της ΕΕ και υποστηρίζουμε την προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης με στόχο αποτελεσματικές και καινοτόμες τεχνολογίες, επίσης μέσω της

συνεργασίας με fora όπως το Μεσογειακό Παρατηρητήριο για την Ενέργεια (Mediterranean Energy Observatory), προετοιμάζοντας πλοία, λιμένες, ναυτιλιακές δραστηριότητες, ναυπηγική βιομηχανία και βιομηχανία παραγωγής ενέργειας να στηρίξουν θαλάσσιες μεταφορικές δραστηριότητες ενεργειακά ουδέτερες και με χαμηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Σε αυτό το πνεύμα, καλωσορίζουμε ναυτιλιακές πρωτοβουλίες της δέσμης «fit for 55» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που θα συμβάλει στον στόχο του -55%, διασφαλίζοντας πως η ανταγωνιστικότητα της ναυτιλιακής βιομηχανίας θα προστατευθεί, έναντι του πλαισίου διατήρησης παγκόσμιου πεδίου ισότιμων όρων ανταγωνισμού.

Η Μεσόγειος είναι το λίκνο ιστορικών **πολιτισμών** παγκόσμιας σημασίας που συνδέουν πληθώρα ανθρώπων. Ο πολιτισμός είναι η κοινή μητρική γλώσσα μας, που επιτρέπει την καλύτερη και βαθύτερη κατανόηση, ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία μεταξύ λαών και χωρών. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι ηγέτες στη Μεσόγειο να πρωτοστατούν σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και δράσεις με στόχο την ενίσχυση των πολιτιστικών σχέσεων σε όλη τη Μεσόγειο, και να προωθούν και να προστατεύουν την κοινή πολιτιστική κληρονομιά, μεταξύ άλλων, μέσω της συνεργασίας αρμόδιων κρατικών – και όχι μόνο – θεσμών και οργανισμών, επιφυλάσσοντας σημαντικό ρόλο στην κοινωνία των πολιτών και τις διαπροσωπικές επαφές.

Αναγνωρίζουμε την αξία και τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η Ένωση για τη Μεσόγειο (ΕγΜ) στην ενίσχυση της συνεργασίας σε όλη την περιοχή. Σε αυτό το πνεύμα, συνεχίζουμε να αναζητούμε πρόσθετους τρόπους γεφύρωσης των δύο πλευρών της Μεσογείου, εστιάζοντας ιδιαίτερα στο ζήτημα της περιφερειακής ολοκλήρωσης και λαμβάνοντας υπόψη τις προοπτικές δημιουργίας ή ανάπτυξης υφιστάμενων υποπεριφερειακών και διαπεριφερειακών σχημάτων.

Η επόμενη Σύνοδος Κορυφής των Νοτίων Χωρών της ΕΕ θα λάβει χώρα στην Ισπανία.